

En avsiktsförklaring
mellan staten och
Sveriges kommuner och
regioner om utveckling av
välfärdens digitala
infrastruktur

2020

Innehåll

Introduktion	3
Syfte och mål med avsiktsförklaringen	4
Arbetsformer	5
Godkännande av avsiktsförklaringen.....	6

Introduktion

Den svenska välfärden står till följd av samhällsutvecklingen inför betydande utmaningar. Ålderssammansättningen i befolkningen förändras och antalet äldre och barn ökar, samtidigt som andelen av befolkningen i arbetsför ålder minskar. Invånarnas förväntningar på kvalitet inom skola, vård och omsorg fortsätter att stiga samtidigt som den offentliga sektorns produktivitetsutveckling är långsammare än den i näringslivet.

För att möta dessa utmaningar krävs nya metoder och arbetssätt. En ökad digitalisering i välfärdssektorn har stor potential att bidra till såväl ökad kvalitet som tillgänglighet och effektivitet.

Digitaliseringen av offentlig verksamhet sker ofta i stuprör. Kommuner, regioner, statliga myndigheter och privata utförare av offentligt finansierad välfärd har under många år byggt och infört egna it-system och lösningar som inte alltid är kompatibla med varandra. Detta försvårar samarbetet mellan olika offentliga aktörer, men också kontakten med invånare och företag.

Den bristande samordningen är ett hinder för att uppnå digitaliseringens fulla potential.

För att råda bot på detta behöver den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen byggas ut. En gemensam digital infrastruktur kan underlätta för offentlig sektor att utveckla och anpassa sin egen digitala struktur och bättre ta tillvara digitaliseringens möjligheter. En sådan infrastruktur kan exempelvis omfatta tekniska standarder, gemensamma informationsmängder och tjänster för informationsutbyte och identifiering. En förvaltningsgemensam digital infrastruktur kan ge stordriftsfördelar och det kan bli enklare för individer och företag att ha kontakt med det offentliga. Lösningar kan återanvändas och dubbelinvesteringar undvikas, bättre förutsättningar ges för att data i ökad grad kan användas som en strategisk resurs, och därmed kan resurser i välfärden frigöras. En ökad samordning av tekniska krav och standarder inom offentlig sektor kan också gynna innovation och marknadsutveckling bland it-leverantörer till gagn för välfärden.

Det är viktigt att informationssäkerhet är en integrerad del av digitaliseringen. Informationssäkerheten och skyddet för den personliga integriteten kan stärkas genom ett mer samlat och enhetligt arbete.

Kommuner och regioner samverkar redan i dag om gemensamma digitala lösningar på några områden, exempelvis genom Inera och

gemensamma upphandlingar. Även mellan staten, kommuner och regioner sker samverkan i digitaliseringsfrågor, exempelvis inom områden som skola, bredband och e-hälsa. Vissa initiativ för en förvaltningsgemensam digital infrastruktur har redan skett på statlig nivå, exempelvis genom de särskilda regeringsuppdragen om informationsutbyte och grunddata. För att kunna dra nytta av de fördelar som digitaliseringen erbjuder behöver arbetet utvidgas i syfte att skapa en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för välfärden och den offentliga sektorn i sin helhet. Gemensamma lösningar behövs för att uppnå effektivitet, samtidigt som det är nödvändigt och önskvärt med utrymme för innovation, lokala anpassningar och samverkan.

Syfte och mål med avsiktsförklaringen

För att möta dessa utmaningar avser staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) att inleda ett gemensamt arbete. Syftet är att etablera en process mellan staten, kommuner och regioner för utveckling och införande av en långsiktigt hållbar digital infrastruktur till stöd för välfärden. Processen syftar till att staten och kommunsektorn ska nå en samsyn kring mål, takt, finansiering och ansvar när det gäller utveckling och förvaltning av samt anslutning till en förvaltningsgemensam digital infrastruktur.

Arbetet ska omfatta två delar, en kartläggnings- och analysfas och en överenskommelsefas. Utifrån resultatet av kartläggningen och analysen kan ramarna sättas för nästa del i arbetet. Målsättningen är att arbetet ska vara klart till september 2021.

Det gemensamma arbetet ska vara inriktat på sådan förvaltningsgemensam digital infrastruktur som är av särskild vikt för att lösa offentlig sektors utmaningar och särskilt för att frigöra resurser för välfärden. Utgångspunkter bör vara att utgå från invånarnas behov och att den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen bör vara gemensam för hela, eller i vart fall en stor del av offentlig sektor, samt de många privata utförarna av offentligt finansierad välfärd.

Målsättningen är att analys- och kartläggningsfasen ska leda till följande:

- En gemensam syn på vad som kan ingå i en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för offentlig sektor och vilka delar som ska omfattas av det fortsatta arbetet.

Målsättningen är att det gemensamma arbetet ska leda till följande:

- En gemensam syn på mål, takt, finansiering och ansvar när det gäller utveckling och förvaltning av samt anslutning till en förvaltningsgemensam digital infrastruktur.
- En gemensam handlingsplan för utvecklingen och införandet av utpekade delar i en förvaltningsgemensam digital infrastruktur. Handlingsplanen ska inkludera en prioritering av de utpekade delarna.

Arbetet ska inte omfatta bredband, kompetenssatsningar eller generella satsningar på en större digital omställning.

Arbetsformer

Infrastrukturdepartementet ska samordna Regeringskansliets arbete med arbetet. Representanter från berörda departement, i första hand Finansdepartementet, Socialdepartementet och Utbildningsdepartementet, ska vara involverade i arbetet.

SKR ska sammanställa underlag om kommuners och regioners behov och önskemål i arbetet samt bidra med expertis från kommunsektorn. SKR ska förankra sitt arbete med regioner och kommuner genom bland annat befintliga nätverk och grupperingar. SKR ska föra talan för de bolag som finns inom SKR-familjen och som ägs av kommuner och regioner, och som kan komma ifråga som aktörer för att förverkliga en effektiv och hållbar förvaltningsgemensam infrastruktur.

I arbetet med utveckling av den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen är det viktigt att professionerna involveras när det är lämpligt och att deras erfarenheter beaktas.

Flera andra arbeten pågår som kan bidra med underlag till kartläggningen och analysen. Exempelvis har Myndigheten för digital förvaltning fått regeringens uppdrag att genomföra en analys om förutsättningar för kommuners och regioners deltagande i den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen (dnr I2020/02241/DF).

Godkännande av avsiktsförklaringen

Avsiktsförklaringen blir giltig under förutsättning att den godkänns av regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner.

För staten genom
Infrastrukturdepartementet

För Sveriges Kommuner och
Regioner

Stockholm
den 2020

Stockholm
den 2020

Anders Ygeman
Energi- och
digitaliseringsminister

Anders Knappe
Ordförande